

Toplinska rješenja na biomasu (WhS) Newsletter '4' – Završetak Projekta

Službeni dio projekta "Toplinska rješenja na biomasu" bliži se svome kraju, tj. dio koji se odnosi na prijenos znanja vezano uz toplinska rješenja na biomasu koje Republike Austrija i Finska prenose Sloveniji, Hrvatskoj i Engleskoj. Međutim, nadamo se da će nam preneseno znanje pomoći u omogućavanju novih potencijala biomase. Ključna saznanja u proteklih 30 mjeseci navedena u nastavku:

1. Postoji značajna količina neiskorištene šumske biomase dostupne u šumama Slovenije, Hrvatske i Ujedinjenog Kraljevstva – u iznosu od 2 milijuna m³ na godinu u pojedinoj državi
2. Biomasa omogućava izvor topline s visokom učinkovitošću smanjenja ugljika - posebno kada se koristi u lokalnom sustavu grijanja;
3. Biomasa pruža veliku mogućnost razvoja mnogih ruralnih gospodarstava diljem Europe, u smislu korisnika biomase, opskrbljivača biomasom ili oboje;
4. Obrađivanje i postupak korištenja drva na učinkovit način manje su zastupljeni u nekim državama;
5. U svrhu uspostavljanja zajedničkog jezika, od iznimne važnosti je pridržavati se normi, no isporuka kvalitetnog drvnog goriva od nas zahtijeva dodatno razumijevanje te uspostavljanje kulture upravljanja kvalitetom;
6. Kvaliteta biomase se mora odnositi na cijeli lanac opskrbe „wood to warmth“ (od drva do grijanja);
7. Uporaba drva u obliku izvora goriva zahtijeva od šumarske zajednice razmatranje drva u smislu stvaranja ugljika i energije kao i mase i drvne građe;
8. Grijanje na biomasu se polako razvija u Sloveniji, Hrvatskoj i Ujedinjenom Kraljevstvu, a što je više sustava uspostavljeno, razvoj toplinskih rješenja na biomasu ići će ukorak s time; i
9. Postojeća tehnička i financijska podrška i pružanje potpore doprinjet će uspostavljanju učinkovite i djelotvorne industrije grijanja na biomasu.

Također, sakupili smo mnoštvo podataka koje možete proučiti prilikom razmatranja vaših mogućnosti kao potencijalnog korisnika ili opskrbljivača biomasom. Informacije su dostupne na internetskoj stranici projekta: www.woodheatsolutions.eu. Također, sve smo to ujedinili na CD/ paketu CD-ova za obuku čiji je sadržaj također moguće preuzeti na internetskoj stranici ili na CD-u (u slučaju da želite da vam pošaljemo primjerak, slobodno se javite).

Ostale nedavne izmjene na internetskoj stranici uključuju:

WhS Uvod u norme korištenja drvnog goriva

WhS Sažetak norme korištenja drvnog goriva

Oboje ima za cilj pojašnjenje postupaka i detalja paneuropskih normi Europskog odbora za normizaciju (CEN)

WhS Plan primjenjivanja normi - također dostupna u tiskanom primjerku

WhS Vodič za testiranje vlažnosti - pruža jednostavne savjete kako primijeniti postupak koristeći pećnicu u domaćinstvu

Nadamo se da će se naše izvješće „**Potencijal i razvoj drvnog goriva u jugoistočnoj Engleskoj**“ pokazati zanimljivim i korisnim, a za one koji se pitaju kakva je to besmislica drveno gorivo neka pročitaju: „**Drveno gorivo-mogućnost razvoja nizinskih šuma**“

Međutim, možda je najvredniji rezultat ovog Projekta bolje razumijevanje onoga što čini dobar sustav grijanja na biomasu budući da je to od ključne važnosti za buduće korisnike i opskrbljivače biomasom. Stoga, u nastavku se nalazi sažetak pitanja koje morate razmotriti ako razmišljate o instalaciji ili o opskrbljivanju sustava na biomasu, detaljniji sažetak možete pronaći na kraju izvješća o Projektu te izdvojeni dokument na internetskoj stranici u kratkom vremenskom razdoblju.

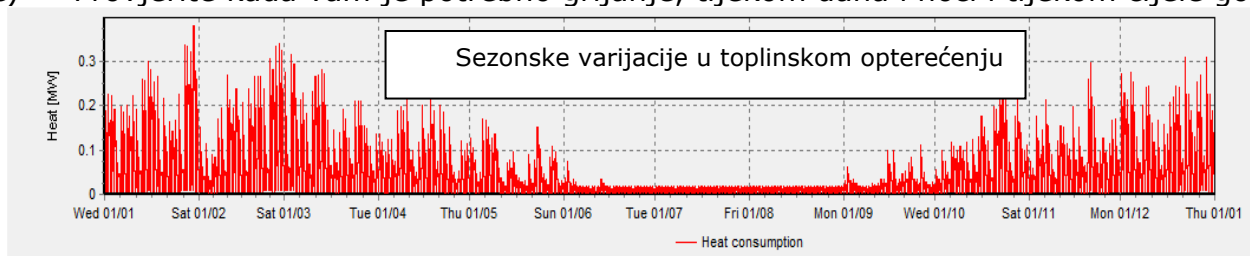
Izvedba sustava grijanja na biomasu:

Izbjegavati:

- **Preveliki kotao:** biti će neučinkovit, imat ćete veće troškove održavanja i grijanja kao i veće emisije;
- **Neodgovarajuća veličina, lokacija i spremište drvene sječke:** povećava troškove opskrbe gorivom i neprikladnost za korištenje;
- **Blokiranje sustava za unos drvene sječke:** Drvena sječka (koja sadrži `ivericu`) loše kvaliteta može uzrokovati blokiranje svrdla = uvećani troškovi održavanja te neprikladnost za korištenje

1. Utvrdite profil i toplinsko opterećenje:

- (a) Sačuvajte energiju prvotnom boljom izolacijom!
- (b) Izračunajte toplinsko opterećenje – upotrijebite kvalificirani uređaj za izračunavanje i provjerite vaše nedavne račune za gorivo
- (c) Provjerite kada vam je potrebno grijanje, tijekom dana i noći i tijekom cijele godine

2. 'Izbalansirajte' toplinsko opterećenje pomoću akumulacijskog spremnika kako bi vaš kotao radio učinkovito –tj. uz optimalno opterećenje

Akumulator iz domaćinstva koji povlači toplinu iz peći za spaljivanje drva i uređaja za solarno grijanje, uz električne grijače za zaštitu od smrzavanja prilikom odsustva vlasnika zimi

'Veliki' akumulator koji koristi kotao od 250kW za grijanje prijašnjih ladanjskih rezidencija (ili 'schloss')

3. Postoje li drugi toplinski izvori (sunčeva energija, plin ili nafta) koji se mogu uključiti u opći sustav za optimizaciju učinkovitosti biomase?

Upotrijebite ih ljeti kada su potrebe za grijanjem male i za dostizanje najveće topline za hladnih zimskih dana

Primjer:

Srednja škola uobičajene veličine: mnoštvo kotlova na plin i naftu za grijanje zgrada.

- Ugradite glavnu toplinsku cijev za opskrbu toplinom svih zgrada;
- Uredite 'postrojenje' na biomasu za kotao za biomasu i spremnik za drvene sječke za jednostavni priljev goriva;
- Namjestite kotao za biomasu da radi pri optimalnoj učinkovitosti koristeći akumulator i postojeće spremnike plina za grijanje u ljetnim razdobljima i najhladnijim zimskim razdobljima.

4. Razmotrite potreban kapacitet kotla na drveno gorivo:

- Ovisno o gore navedenim točkama 1., 2. i 3., no općenito oko 70% alternativnog rješenja sustava na naftu ili plin (zapamtite da kotlovi na biomasu najbolje rade pri visokom opterećenju)

5. Razmotrite koja vrsta biomase najviše odgovara vašoj lokaciji i zahtjevima:

- Cjepanice najbolje reagiraju u skupinama kotlova no često zahtijevaju ručno punjenje;
- Sječka najviše odgovara velikim opterećenjima topline no zahtijeva prostor; i
- Peleti su kompaktni i pogodni za korištenje no gorivo je mnogo skuplje.

6. Razmotrite veličinu „spremnika“ za gorivo

– posebno pri razmatranju drvene sječke:

- Toplinsko opterećenje:** Drvena sječka sadrži tek 500kWh na nasipni kubični metar.
- Međuspremnik potreban između dvije isporuke:**
- Postupak isporuke:** Potpuni istovar putem istovarivača je jeftiniji, usis drvnih sječki je skuplji!
- Izbjegavajte isporuke 'u pravi čas' :** Spremnik >1.5 x kapaciteta dostavnog vozila.
- Iskoristivi kapacitet spremnika:** Drvena sječka nema protok. Projektiran za omogućavanje dotoka u središte
- Osigurava jednostavan pristup**

7. Razmotrite lokaciju "spremnika" za gorivo:

- **Lokacija kotla:** jednostavniji prijenos topline putem cijevi za toplu vodu proizvedenu iz drvene sječke
- **Vrsta zemljišta:** Iskoristite vrstu zemljišta
- **Način isporuke:** Fleksibilni sustavi omogućavaju odabir isporučitelja biomase – mogućnost savjetovanja ako je dostupno.

8. Razmotrite lanac opskrbe drvnim gorivom:

- Kvaliteta drvene sječke ovisi o vrsti kotla ili obratno. Usavršeni kotlovi često zahtijevaju drvenu sječku visoke kvalitete, u slučaju da isto nije moguće isporučiti potražite kotao veće iskoristivosti.
- Ključni elementi su:
  - (a) **Sadržaj vlage:** Osušite drvo na sunčanoj i vjetrovitoj lokaciji koja nije u sjeni – isto bi trebalo smanjiti vlagu od 50% do 30% tijekom proljetnog/ljetnog razdoblja. Niži udjel vlage zahtijevati će dulje razdoblje ili inducirano sušenje.
  - (b) **Raspodjela veličine sječke:** Upotrijebite stroj za proizvodnju drvene sječke dizajniran za proizvodnju goriva iz drvene sječke ili koristite mehaničke zaslone za 'obnavljanje' drvene sječke niže kvalitete – kao ostatak postupaka arborikulture; i Koristite set podesivih sita prema preporuci CEN normi za provjeru proizvodite li iste prema preporučenim normama.

Napomena: Samoopskrba može omogućiti vrlo jednostavne lance opskrbe no važno je uzeti u obzir cijeli sustav.

- 9. **Održavanje sustava:** Kotlovi na biomasu obično zahtijevaju nisku razinu održavanja npr. uklanjanje prašine iz senzora i uklanjanje začepljenja iz opskrbnog sustava. Potrebno je odrediti osobu koja će izvršiti te radnje te je 'oduševljena' time što on/ona mora učiniti.

NA KRAJU- Ne dopustite da vas potpore navedu na uspostavu prevelikog kotla – požaliti ćete!

Je li ovo kraj projekta Toplinska rješenja na biomasu? Kategorički NE!

Kao što većina vas zna, Projekt je bio velikodušno potpomognut u okviru programa Inteligentna energija Europe. Iako ugovor od nas zahtijeva da održavamo internetsku stranicu i objavimo izvješće o napretku projekata koji su pokrenuti putem programa Toplinska rješenja na biomasu, bilo bi smiješno dopustiti da sve znanje, vrijednosti i kontakti koji su sakupljeni na temelju ovog projekta "budu prekinuti" u vrijeme kada su interes i poticaji za biomasu jači nego ikada. Sigurno je da će Povjerenstvo za šumarstvo Engleske, kao vodeći partner, održavati internetsku stranicu te rad na istoj.

- U slučaju da smatrate da bi nešto bilo korisno dodati na internetsku stranicu, obavijestite nas.
- Ako ste opskrbljivač drvnog goriva ili biomase, projektant ili montažer sustava na biomasu, a voljeli biste da su vaši kontakt podaci uvršteni na internetsku stranicu, obavijestite nas - jasno vam je da ne možemo preporučiti pojedince no možemo pomoći u stvaranju veza između zainteresiranih strana.
- Ako ste ugradili sustav grijanja na biomasu i želite podijeliti vaša iskustva, dobra i loša, također nas kontaktirajte, primjeri su od velike pomoći drugima.

Na koji ćemo način primijeniti lekcije naučene u jugoistočnoj Engleskoj?

Možda je najveće dostignuće nedavno pokretanje **Poticaja za obnovljive izvore topline**, koji pružaju glavni financijski poticaj za poslovanje vezano uz kupovinu ili opskrbu biomasom. Uskoro će biti objavljeni detalji postupka.

http://www.decc.gov.uk/en/content/cms/what_we_do/uk_supply/energy_mix/renewable/policy/incentive/incentive.aspx

U svrhu potpomaganja uspostave lanca opskrbe, Forestry Commission će uskoro pokrenuti **Program potpore unaprijeđenija drvnih goriva i šuma** u svrhu određivanja zapreka za održivu sječu šuma u neodržavanim šumama širom Engleske. Detalji će biti objavljeni na <http://www.forestry.gov.uk/forestry/infd-7bbkmw> čim budu dostupni.

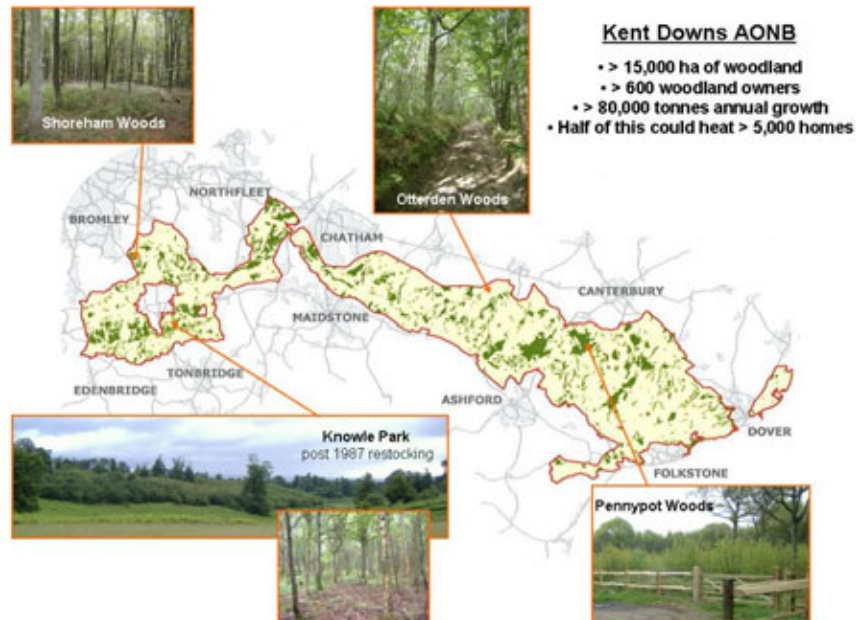
Potpora za razvoj ruralnih poslovanja i razlikovanja gospodarstava ostaje dostupna putem **Plana za ruralni razvoj Engleske** putem sustava Defra (gdje je prebačeno osoblje SEED-a koje se bavi ovom potporom) te vaš lokalni projekt Leader <http://www.forestry.gov.uk/forestry/INFD-7GML72>

Pojedinačni savjeti i potpora su također dostupni putem određenog broja partnerstava:

- **Vodič kroz drvena goriva područja Kent Downs** objavljen je dana 25. ožujka te je nacionalni vodič u sklopu *Wooden carbon* skupine Forestry Commission. Ovdje testiramo određeni broj dodatnih, ali privremenih mjera za pomoć samostalnom uspostavljanju industrije grijanja na biomasu. To uključuje savjet o tome kako grijati vaš objekt pomoću biomase kao i kako nabaviti i opskrbiti se drvnim gorivom.

Kontakt: Matthew Morris –

matthew.morris@kentdowns.org.uk

/legenda: KENT DOWNS AONB

- > 15.000 ha šumskih predjela
  - > 600 vlasnika šumskih predjela
  - > 80.000 tona godišnjeg prirasta
- Polovina ovog iznosa može zagrijati > 5.000 domova/

- Nadalje, postoji broj partnerstva koja pomažu u razvoju biomase u određenim dijelovima jugoistočne Engleske, uključujući:
  - **Udruženje proizvođača drvnih goriva Surrey Hills (Surrey Hills Woodfuel Group)** – kontakt James Little jameslittle@harvestwoodfuels.co.uk
  - **Odgovorna osoba za razvoj drvnog goriva Vijeća okruga West Sussex (West Sussex County Council's Woodfuel Development Officer)**– Andrew Tolfts andrew.tolfts@westsussex.gov.uk
  - **Buckinghamshire i Chilterns projekt DRVNE GRAĐE**–(The Buckinghamshire and Chilterns **TIMBER project**)
kontakt Jim Simms Jim.sims@ngagesolutions.co.uk

Nadamo se da su vam informacije bile od pomoći, u slučaju dodatnih pitanja slobodno me kontaktirajte, pokušat ću vam pomoći:

Matthew Woodcock – Forestry Commission South East England i Koordinator projekta Toplinska rješenja na biomasu

matthew.woodcock@forestry.gsi.gov.uk